Rolul și rolurile cercetării științifice în consolidarea Facultății de silvicultură din Suceava

M. Drăgoi

Drăgoi M., 2020. The role and roles of scientific research in consolidating the Faculty of Forestry of Suceava. Bucov. For. 20(1): 79-82.

Abstract. The paper presents a series of senior researchers who had heavily contributed to founding and growing the Faculty of Forestry in Suceava. In addition to the three ones who have been still teaching full time (the author, dr. Radu Cenușă and dr. Mihai-Leonard Duduman), we warmly acknowledge acad. Victor Giurgiu, dr. Constantin Roșu, dr. Ion Barbu, and dr. Nicolai Olenici, who with us worked full-time or a part-time for a while, and pay tribute to the great anonymous, that is dr. Radu Ichim, dr. Constantin Bândiu, dr. Nicolae Geambașu and dr. Radu Dissescu, who indirectly contributed to the first curriculum by making valuable suggestions and producing a modern teaching program.

Keywords: scientific research, Faculty of Forestry, Suceava.

Author. Marian Drăgoi (dragoi@usv.ro) - Ștefan cel Mare University of Suceava, Forestry Faculty, 13 Universității, 720229 Suceava, Romania.

Manuscript: received August 14, 2020; revised August 18, 2020; accepted August 18, 2020; online first August 20, 2020.

În perioada decembrie 1990 - ianuarie 1996 d-l profesor Mălescu mi-a fost conducător de doctorat. Ne întâlneam uneori în București, fie la ASAS, fie acasă, la domnia sa. Undeva, în preajma unui Crăciun, ne-am întâlnit într-o benzinărie, iar la despărțire am vrut să ating o coardă mai sensibilă și l-am felicitat cumva în ton cu euforia post-decembristă: „vă felicit pentru că ați ales un loc în care bucuriile sunt sigure”. Nu știam că peste ani, aceeași urare, aveam să mi-o fac mie însumi.

Ba chiar am încercat mai repede când,ducând la Monitorul Oficial anunțul pentru postul vacant de asistent la dendrometrie, m-am oferit să particip la concurs, fiind, la vremea aceea cercetător în cadrul laboratorului de biometrie, amenajarea pădurilor și economie forestieră, în Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, actualul Institut Național de Cercetare și Dez-

voltare în Silvicultură „Marin Drăcea”. Entuziasmul mi-a fost retezat din scurt: „*pentru dumneata am alte gânduri, termină-ți teza*”.

Prin 1994 - 1996, în cadrul campaniilor de culegere a datelor pentru monitoringul european, am petrecut două zile împreună cu d-l dr. Radu Cenușă și regretatul dr. Nicolae Geambașu și am asistat, inevitabil, la o lungă discuție despre nou înființata Facultate de Silvicultură și implicarea cercetătorilor stațiunii ICAS Câmpulung Moldovenesc în consolidarea acesteia. Nu am acordat prea mare atenție subiectului, eram mai bucuros că descoperisem formația Vaya con Dios – de unde se vede că subconștientul începea să lucreze.

Așa că în 1997 am participat la concursul pentru ocuparea postului de șef de lucrări la Amenajarea pădurilor și așa am redevenit coleg

cu prietenul Nicolai Olenici, cu d-l dr. Constantin Roșu, cu care veneam adesea de la București, cu d-l dr. Radu Cenușă și cu d-l dr. Ion Barbu. Cu ultimii doi colaborasem încă din perioada de ucenicie în cercetare, între 1985-1987.

D-l Academician dr. doc. Victor Giurgiu încheie această listă. Cel din urmă în listă, dar cel dintâi, din punct de vedere al implicării în crearea facultății, în ordine cronologică. Personalitate marcantă a științei silvice, domnia sa a făcut parte din nucleul inițial de specialiști și personalități științifice în jurul cărora s-a coagulat, treptat, colectivul facultății. Experiența deosebită în cercetarea științifică din ICAS, al cărui director tehnic a fost o bună perioadă de timp, puterea de muncă, capacitatea unică de a coordona colective mari, vasta experiență în amenajarea pădurilor, s-au reflectat și încă se mai reflectă atât în calitatea procesului didactic ci și într-o cumpănită intransigență față de slăbiciunile omenești. Domnia sa a predat cercetări operaționale aplicate în silvicultură – domeniu în care era pionier încă din anii 70 –, biostatistici și studiul lemnului.

La cei prezentați până acum se adaugă alte personalități științifice din ICAS ce merită cu prisosință a fi menționate în acest context, pentru că au influențat indirect bunul mers al lucrurilor la Facultatea de Silvicultură din Suceava: d-l dr. Radu Ichim, d-l dr. Nicolae Gemabașu, d-l dr. Constantin Bândiu și d-l dr. Radu Dissescu.

Niciunul nu mai este printre noi, dar lumina și căldura pe care au adus-o în sufletele noastre, ale celor ce le-am fost apropiați, încă ne călăuzesc pașii.

D-l dr. Radu Ichim a participat efectiv și a coordonat echipa de la ICAS Câmpulung, ce a elaborat primele crochiuri ale planului de învățământ al noii facultăți – vezi facsimilul de la finele acestei scurte note.

Apărea acolo o disciplină nouă, am spune acum „de interfață”, preluată din planurile de învățământ occidentale: „vulgarizarea forestieră”, ce combină elemente de popularizare a lucrărilor științifice cu noțiuni de comunicare. În contextul de atunci și a experienței multora dintre noi, o asemenea disciplină încă amintește de magistrala definiție pe care Nichita Stănescu

a dat-o muzicii: „un răspuns căruia nu i s-a pus nicio întrebare”.

D-l dr. Nicolae Geambașu a asigurat ceea ce am numi acum sprijin politic, dată fiind poziția de ministru al mediului pe care a ocupat-o imediat după ianuarie 1990, dar a făcut parte din grupul de lucru ce se crease ad-hoc la Stațiunea ICAS Câmpulung Moldovenesc, pentru care noua facultate avea o semnificație aparte: aceea de continuatoare a Institutului de Silvicultură din Câmpulung Moldovenesc.

D-l dr. Constantin Bândiu a fost solitar solidar tipic. Și domnia sa a trăit bucuria și emulația anului 1990 și a propus, pentru planul de învățământ al noii facultăți un curs de estetică forestieră. Un Don Quijote sui generis față de care, parafrazându-l pe Nichita Stănescu, 99,9% dintre silvicultorii actuali au un mare handicap etic. Acum, problema unui asemenea curs nu este adecvarea la realitate, ci persoana potrivită, cu o minimală deschidere sufletească și, aici e aici, cuvenita erudiție pentru a duce o asemenea sarcină. Și care ar fi audiența unui asemenea curs, în această cumplită criză de comunicare, atât între noi și cât și cu restul societății?

D-l Radu Dissescu, un alt vizionar, propunea, și acesta chiar într-un articol publicat în Revista Pădurilor, o disciplină preluată din planul de învățământ al facultăților de medicină: propedeutica forestieră, ce urma să le prezinte studenților din primul an toate posibilitățile de dezvoltare profesională după absolvirea facultății, precum și instituțiile ce pot oferi locuri de muncă absolvenților facultății de silvicultură. Deși d-l Dissescu nu a interacționat niciodată cu Facultatea din Suceava, cu domnia sa am discutat orice pas pe care l-am făcut ulterior în profesie, orice articol scris, orice idee nouă. Biblioteca tehnică a domniei sale a ajuns, prin intermediul meu, în biblioteca facultății, în 2008, când domnia sa a trecut la cele veșnice.

Cu excepția d-lui dr. Geambașu, ce era în plină activitate în 1990, toți ceilalți erau deja pensionari, dar de un entuziasm pe care rar îl mai vedem manifestându-se în zilele noastre, la cei tineri. Au funcționat ca prime trepte ale racheței ce a pus pe orbită Facultatea de Silvicultură din Suceava și, chiar dacă a rămas în urma lor

o dără abia perceptibilă de fum, fără ei spiritul facultății ar fi fost mai sărac.

Cel care a făcut ca toate acestea să se întâmple a fost, firește, d-l profesor Ioan Milesco, primul nostru decan. Cum a făcut-o? Printr-un mod exemplar de cultivare a relațiilor interumane de calitate și, firește, prin viziune. O viziune – tehnologică în primul rând – pe care și-a format-o atât în ICAS, cât și în afara ICAS. Multe din reformele de care se vorbește astăzi (renunțarea la actul de punere în valoare, plata serviciilor ecosistemice) erau frecvent puse în discuție de domnia sa, dar într-o manieră ce nu deranja. A știut, ca nimeni altul, să creeze rețele informale de specialiști și cadre didactice, iar în calitatea de diriguitor în diversele autorități publice, timp de aproape două decenii, a menținut un tonus potrivit cercetării științifice: cerând mai mult, când era cazul, apărând-o, când diverși politicieni vedeau cu ochi nu tocmai buni finanțarea acestui sector. În 1982, la despărțirea silviculturii de exploatarea și industrializarea lemnului, a avut înțelepciunea de a nu închide comunicarea intersectorială, cultivând în continuare, în maniera-i inimitabilă, bunele relații și colaborări cu colegii din industria lemnului.

Ultimul venit din ICAS la facultate este colegul și prietenul nostru Leo Duduman și, sperăm, să nu fie cel din urmă. Și asta pentru că experiența științifică potențează experiența didactică, și invers: fără o minimală colaborare între învățământ și cercetare, cercetătorii nu vor mai fi capabili să comunice, iar dascălii să învețe.

Care au fost rolurile? Pentru a le înțelege, puțină istorie a modului în care se făcea cercetare înainte de 1989. La nivel național existau mai multe programe de cercetare și, în cadrul fiecărui program, câteva teme. Nu prea multe, în orice caz. Metodicile de cercetare erau aprins discutate și aprobate în consiliul științific, la fel și experimentele și procedurile de prelucrare a datelor. Primul calculator personal a fost cel al colectivului de biometrie, achiziționat prin 1993, dar statistica se mânca pe pâine de mult timp, cu concursul unui centru de calcul bine dotat din punct de vedere al resursei umane: matematicieni și programatori de primă mână. Au fost multe situații în care metodicile au fost

respinse și refăcute. La fel de serioase erau și dezbaterile de la finele fiecărui an, când se aveau referatele parțiale sau finale. De ce nu am avut progres tehnologic dacă cercetarea era atât de serioasă? Poate cu altă ocazie vom trata și acest subiect.

Aceasta era cultura organizațională din care am provenit toți cei care, mai mult sau mai puțin treptat, am plecat din ICAS și am venit la Suceava.

Dacă unii magiștri de la Facultatea de Silvicultură și Exploatarea Forestieră din Brașov și-au pus sufletul pentru a forma alte cadre didactice din rândul absolvenților facultății, colegii din ICAS au venit cu o bogată experiență de teren, la fel de benefică. Mulțumită d-lui dr. Constantin Roșu am avut acces la ceea ce am numi „fînețurile” cartărilor staționale și, grație domniei sale și succesului pe care l-a avut, regretatul dr. Buzdugan, putem vorbi de o adevărată școală de pedologie la Facultatea de Silvicultură din Suceava.

Mulțumită d-lui dr. Radu Cenușă avem o școală de silvicultură bine temperată și pragmatică, în limitele bunului simț profesional.

D-l dr. Barbu și d-l dr. Olenici, deși au predat relativ puțină vreme la Facultatea de Silvicultură din Suceava, și-au pus o amprentă benefică asupra modului în care se face cercetare la facultatea noastră, iar observațiile lor, uneori mai critice, sunt totdeauna bine-venite și luate în considerare. Cumva, chiar dacă nu au intrat definitiv în familie, au rămas foarte buni vecini, pe care ne putem baza oricând. Sperăm că și reciprocă este adevărată.

Așa că, după trei decenii de la primul clopoțel (care, pe unii chiar i-a trezit) putem vorbi deja de o memoria instituțională - toți cei trecuți de cînzeci de ani iubesc această sintagmă – bine întocmită și cu drag vegheată de fiecare dintre noi. Încă o dată, toată gratitudinea noastră celor care, citându-l pe d-l ing. Savițchi, măcar nu ne-au apăsât dacă nu au putut să ne ridice. Dar, cum s-a văzut din cele evocate, anvergura umană a celor ce ne-au ridicat sau ne-au ajutat să ne ridicăm este singura moștenire pe care o lăsăm urmașilor, la rândul nostru. Poate cu ușoare îmbunătățiri, pe ici pe colo.

UNIVERSITATEA "Ștefan cel Mare" Suceava
FACULTATEA DE SILVICULTURĂ ȘI INGINERIA MĂDULUI

Plan de învățământ (Proiect)

460

Disciplina	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X	
	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P
Discipline fundamentale																				
Matematici Superioare	2	2			2	2														
Fizica	2	2																		
Biologie	2	2																		
Botanica	2	2			2	2														
Metereologie					2	2														
Informatică și tehn. info.					2	2														
Geografică și cartografie					1	2			1	2										
Topografie și geodetică	2	2			2	2														
Limba străină (engleză)																				
Programarea calculatoarelor					2	2			2	2										
Proiectarea					2	2			2	2										
Mecanica și rezist. mat.					2	2			2	2										
Cursi gen. de econ. și înv. / Management și proiectare					2	2			2	2										
Pedologie					2	2			2	2										
Total anul I	12	4	10		12	4	10													
Biologia animală					2	2			2	2										
Antropologie					2	2			2	2										
Sociologie					2	2			2	2										
Patrimoni forestiere					2	2			2	2										
Electronica					2	2			2	2										
Ecologie forestieră					14	8	10		11	6			2	2						
Cursi gen. de man. / Econ. și cond. integr. forest.					3	2			2	2			2	2						
Legis. și adm. forest.					1	1			1	1										
Patologie					2	2			2	2										
Silvicultură I					2	2			2	2										
Genetica					2	2			2	2										
Geografia silviculturii					2	2			2	2										
Protecție					2	2			2	2										
Cursi gen. de econ. și înv.					2	2			2	2										
Total anul II	12	4	10		12	4	10		12	4	10		12	4	10		12	4	10	

(Pislar) Propunere
- scut Prolog urmat
la Vânătoare
+ protecție 2+2
2 leg. si adn. fr VII-VIII

Disciplina	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X		Forme de verificare
	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P	C	S	L	P	
Silvicultură II													2	2	2	2					
Amplasament													2	2	2	2					
Amplasament, CT													2	2	2	2					
Vânătoare și salmonecultură													2	2	2	2					
Econ. și cond. integr. forest.													2	2	2	2					
Ergonomie și prot. muncii													2	2	2	2					
Ingineria mediului													2	2	2	2					
Proiectare / mediu													2	2	2	2					
Drumuri, poduri, CFT													2	2	2	2					
Exploatare forest.													13	2	8	14					
Retrologie													23								
Dezechilibrul, reconstr. ecologie													23								
Fotogr. și teledetecție													2	2							
Îmbutărirea pădurilor													2	2							
Conducere auto													2	2							
Valutarea de Ap. noi (Univ. polivalent)													2	2							
Analiza și patologia lemnului													2	2							
Reconstrucția pădurilor													2	2							
Proiecte accesoriu ale proiectului													2	2							
Volgari par. forestier, M. Gărnășan													2	2							
Intocmit:													2	2							
Dr. ing. R. Chiriac																					
Dr. ing. I. Barbu																					
Ing. R. Gărnășan																					
Practica productivă													3	2	2	2					
3 săptăm. x 8 ore / zi													5	2	2	2					

Reproducere după unul dintre primele proiecte de Plan de Învățământ pentru Facultatea de Silvicultură din Suceava. Materialul a fost pus la dispoziția redacției revistei Bucovina Forestieră de către dl. dr. ing. Ion Barbu, de la Stațiunea Câmpulung Moldovenesc a INCDS „Marin Drăcea”.